

Suomen kemianteollisuuden liikevaihto supistui kesän alussa öljytuotteiden hintojen laskun ja öljynjalostamon mittavan huoltoseisokin myötä. Koko kemianteollisuuden suhdannetilanne oli heinäkuussa aavistuksen verran tavanomaista heikommassa lukemissa. Suhdanteiden ennakoitaan hiipuvan lievästi loppuvuoden aikana. Tuotannon ennakoitaan kasvavan hieman syksyn lähestyessä, vaikka kevään tuotantokehitys oli aiempia odotuksia heikompaa.

Kemianteollisuuden liikevaihto laskussa

Hintojen lasku ja heikko kotimainen talouskehitys näkyvät kemianteollisuuden myynnissä. Alan liikevaihto supistui maaliskokuussa 2015 peräti 18 % vuoden 2014 vastaavasta ajankohdasta. Tehdasteollisuudessa liikevaihto pieneni samaan aikaan lähes 4 %. Tammi-toukokuussa kemianteollisuuden liikevaihto aleni 18 % viime vuodesta.

Kemianteollisuuden kotimaan liikevaihto on ollut laskusuunnassa vuodesta 2012 lähtien ja liikevaihto lähentelee vuoden 2009 lukemia. Kuluvaan vuoden tammi-toukokuussa kotimaan myynti oli 17 % vuoden takaista alempana.

Kemianteollisuuden suhdannearviot varovaisia

Kemianteollisuuden suhdanteet heikkenivät lievästi alkukesän aikana. EK:n heinäkuussa tekemässä tiedustelussa tämänhetkinen suhdannetilanne arvioitiin hivenen normaalia vaisummaksi.

Kesän loppua ja syksyn alkua koskevat yleiset suhdannenäkymät laskivat aavistuksen verran miinukselle (saldo-luku -5). Valtaosa vastaajista ennakoivat tilanteen pysyvän edelleen ennallaan.

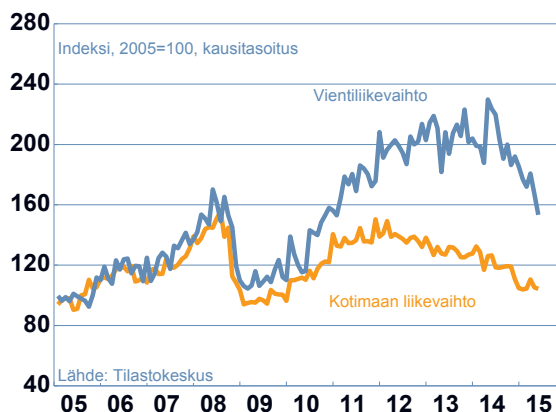
Kilpailuasema heikentynyt kotimaassa

Suhdantetiedusteluvastaajat arvioivat kilpailuaseman hiipuneen kotimaan markkinoilla, mutta vientimarkkinoilla kilpailuasemat ovat pysyneet pääosin ennallaan.

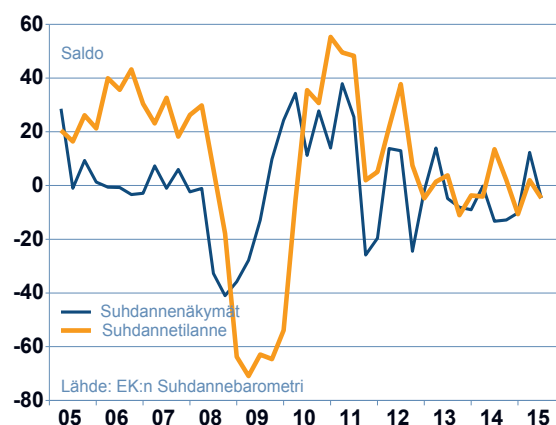
Viimeaikaisen myyntihintojen laskun ennakoitaan jatkuvan myös lähikuukausina. Kannattavuus on kuitenkin hieman vuoden takaista parempi.

1 Kemianteollisuus investoi Suomeen mrd

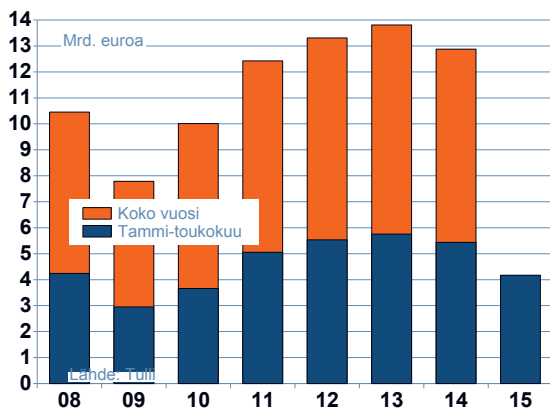
Kemianteollisuuden liikevaihto

Kemianteollisuuden suhdanteet

Kemianteollisuuden tavaraviennin arvo

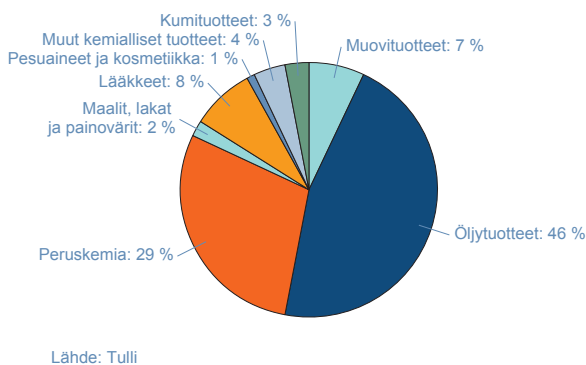

Kemianteollisuuden vienti väheni alkuvuodesta

Kemianteollisuuden vienti väheni selvästi tammi-toukokuussa. Alan viennin arvo supistui 23 % vuoden 2014 vastaavasta ajankohdasta, kun koko tavaraviennin arvo jäi samaan aikaan 3 % vuodentakaisista pienemmäksi.

Öljytuotteiden viennin väheneminen vaikuttaa eniten kemianteollisuuden heikkoon vientikehitykseen. Öljytuotteiden viennin arvo on pienentynyt tammi-toukokuussa noin 45 % vuoden takaisesta. Vientimäärät ovat vähentyneet vuodentakaisesta neljäsosalla ja vientihinnat ovat alentuneet viidenneksen. Peruskemian viennin arvo oli tammi-toukokuussa noin 9 % vuoden takaista pienempi ja kumi- sekä muovituotteiden vienti väheni 3 %. Lääkkeiden viennin arvo kasvoi tammi-toukokuussa 21 %.

Kemianteollisuuden tavaraviennin jakauma 2014

Kemian tuotteiden hinnat laskussa

Taloukasvun hitaus ja alhaiset energiahinnat heijastuvat vauhdissa tuottajahintakehityksessä Suomessa ja koko Euroopassa.

Peruskemian tuottajahintojen lasku näyttää olevan Suomessa osin tasantumassa, sillä vuoden 2015 toisella neljänneksellä peruskemian tuotteiden hinnat olivat vuodentakaisissa lukemissa. Tammi-kesäkuussa hinnat laskevat yhteensä 1,1 % edellisvuodesta. Kumi- ja muovituotteiden hinnat jatkoivat laskuaan toisella neljänneksellä, jolloin hinnat alenivat lähes 2 % vuodesta 2014.

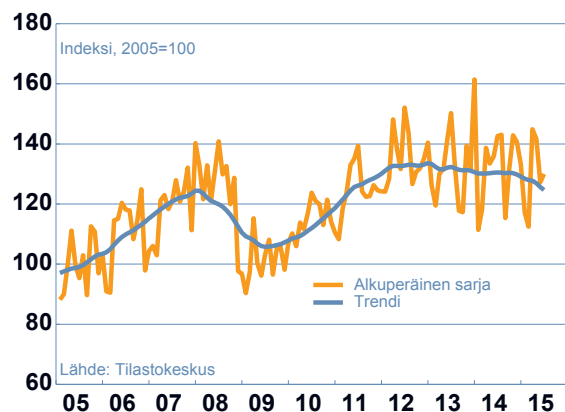
Lääkkeiden hinnat olivat huhti-kesäkuussa lähes 8 % vuoden takaista korkeammalla. Tammi-kesäkuussa hinnat nousivat 3,3 % edellisvuodesta.

Uudet tilaukset loivassa laskussa

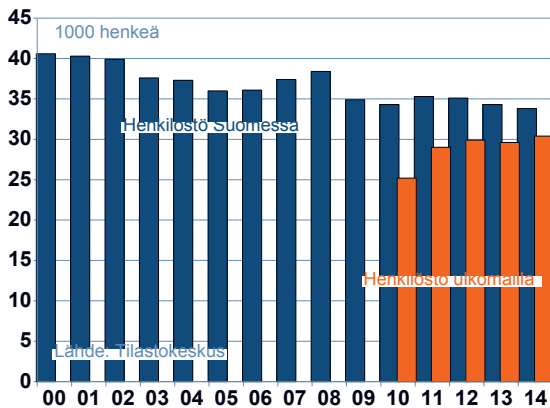
Kemianteollisuuden uudet tilaukset kääntyivät loivaan laskuun toisella vuosineljänneksellä. Huhti-kesäkuussa tilaukset laskivat 3 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Tammi-kesäkuussa uudet tilaukset laskivat yhteensä 0,7 % vuodentakaisesta. Kemianteollisuuden tilaukset ovat pysyneet moniin muihin teollisuusaloihin verrattuna suhteellisen korkealla tasolla usean vuoden ajan.

Tilaukirjat arvioitiin EK:n heinäkuisessa suhdannetiedustelussa hivenen normaalia ohuemmiksi. Valmiiden tuotteiden varastojen sen sijaan todettiin kohonneen vähän tavanomaista runsaammiksi.

Kemianteollisuuden uudet tilaukset

Kemianteollisuuden henkilöstö

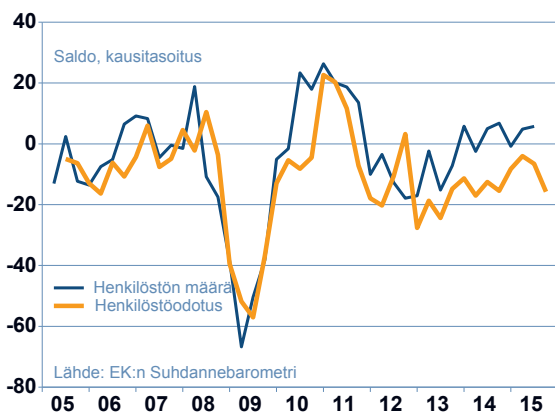

Henkilöstökehitys odotuksia parempaa

Kemianteollisuuden henkilökunnan määrä kasvoi EK:n Suhdannebarometrin mukaan hivenen huhti-kesäkuussa. Lähikuukausien työvoimaodotukset ovat laskusuunnassa. Toteutunut kehitys on tosin ollut jo jonkin aikaa odotuksia myönteisempää.

Kemianteollisuus työllistää Suomessa suoraan 34 000 työntekijää. Suurimpia työllistäjiä ovat peruskemian tuotteita sekä kumi- ja muovituotteita valmistavat yritykset. Suomalaisen kemianteollisuuden yritysten ulkomaisissa tytäryhtiöissä on lisäksi hieman yli 30 000 työntekijää.

Kemianteollisuuden henkilöstö ja henkilöstöodotus

Ansiot kasvussa vuoden alussa

Kemianteollisuuden maksamien palkkojen yhteissumma kohosi kuluvan vuoden huhti-kesäkuussa 3,2 % edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma pysyi ennallaan.

Palkansaajien ansiot nousivat kemianteollisuudessa ansiotasoindeksin mukaan vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Myös koko teollisuuden palkansaajien ansiot kohosivat ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 %.

Tuotanto supistui toisella vuosineljänneksellä

Kemianteollisuuden kevään tuotantomäärät pienenevät Kilpilahden öljynjalostamon huolto- ja korjausseinäin vuoksi. Koko kemianteollisuuden tuotantomäärät alenivat toisella neljänneksellä 3 % vuoden takaiseen verrattuna.

Tammi-kesäkuussa tuotanto väheni 1,2 % edellisvuodesta. Tuotannon ennakoitaan lisääntyvän hivenen syksyn aikana, vaikka alkukesän toteutunut kehitys jäi odotuksista.

Suomen talouskehitys heikkoa

Suomen bkt supistui vuonna 2014 aavistuksen verran. Konaistuotanto on nyt ollut kolme vuotta laskussa ja nousu jäänee hyvin vähäiseksi tänäkin vuonna. Investointien ennakoitaan käynnistyvän ensi vuonna ja viennin odotetaan vauhdittuvan.

Keskeiset ennusteluvut

Valtiovarainministeriö (kesäkuu 2015)

Vuosi	2014*	2015**	2016**
Vuosimuutos tai taso, %			
EU:n bkt	1,4	1,8	2,1
Suomen bkt	-0,4	0,3	1,4
Vienti, määrä	-0,7	0,3	3,3
Yksityiset investoinnit	-3,9	-2,0	5,7
Yksityinen kulutus	0,5	1,2	0,8
Kuluttajahinnat	1,0	0,1	1,2
Ansiotasoindeksi	1,4	1,1	1,1
Työttömyysaste, %	8,7	9,3	9,0

Investointiodotukset nousussa

Kemianteollisuuden yritykset tekivät viime vuonna Suomessa lähes miljardin investoinnit. Arvoltaan 881 miljoonan euron investoinnit jäivät kuitenkin lähes 20 % vuoden takaista pienemmiksi. Alle miljardin euron tasolla olevat investoinnit eivät riitä täysin kattamaan pääoman kulumista.

Kemianteollisuudessa on tänä vuonna useita merkittäviä investointiprojekteja ja kiinteät investoinnit kasvavat EK:n investointiedustelun mukaan vuonna 2015 runsaalla neljäsosalla. Myös tutkimus- ja kehittämismenoihin suunnitellaan lähes 7 prosentin nousua. Tehdasteollisuuden investoinneista 15 % tehdään kemianteollisuudessa.

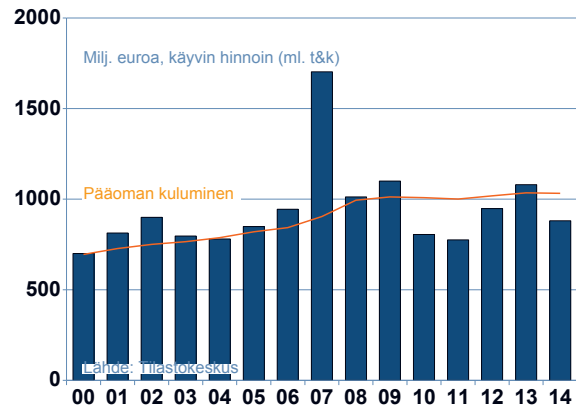
EU:n peruskemian tuotanto lähes ennallaan

Koko EU:n kemianteollisuuden suurimman alan, peruskemian tuotantokehitys oli toisella vuosineljänneksellä tasaista. Tuotanto lisääntyi 0,5 % vuoden takaisesta.

Öljytuotteiden tuotantomäärät kasvoivat hieman yli 2 % ja myös muovituotteiden valmistuksen tuotanto lisääntyi runsaat 2 %. Kumituotteiden tuotantomäärät kasvoivat huhti-kesäkuussa 0,6 %.

Lääkkeiden tuotanto lisääntyi 4 % vuoden takaisesta. Lääketeollisuus on kemian aloista ainoa, joka on pystynyt merkittävästi laajentamaan tuotantoa viime vuosina.

Kemianteollisuuden investoinnit

EU:n peruskemian luottamus vahvistuu

EU:n peruskemian luottamusindikaattori kohosi heinäkuussa. Yritysten suhdannearvot ovat nyt jonkin verran pitkän aikavälin keskiarvoa korkeammalla.

Tilaukirjat arvioitiin heinäkuussa yhä normaalia ohuemmiksi, mutta valmistusvarastot laskivat likimain tavanomaiselle tasolle. Tuotanto-odotukset ovat nousussa ja tuotannon ennakoidaan lisääntyvän jonkin verran syksyn aikana.

Kemia - osa hyvää elämää

Kemianteollisuus on yksi suurimmista teollisuuden toimialoista Suomessa. Merkittävä osa tuotannosta menee vientiin joko suoraan tai vientituotteisiin käytettyinä raaka- ja tarveaineina. Vastaavasti tuodaan sekä tuotannon raaka-aineita että erikoistuotteita.

Kemianteollisuudeksi luokitellaan Suomessa

- Öljy-, kaasu- ja petrokemian teollisuus
- Kemian perusteollisuus
- Kemian tuoteteollisuuden eri toimialat: lääketeollisuus, muovi- ja kumiteollisuus, kosmetiikka ja pesuaineet, maali- ja maaliteollisuus

Kemianteollisuuden talouskatsaus on laadittu yhteistyössä EK:n ekonomistien kanssa. Teksti perustuu 17.8.2015 käytössä olleisiin tietoihin.

Lisätietoja

Viestintäjohtaja Susanna Aaltonen
Kemianteollisuus ry
susanna.aaltonen@kemianteollisuus.fi
GSM 040 593 4221

Toimitusjohtaja Timo Leppä
Kemianteollisuus ry
timo.leppa@kemianteollisuus.fi
GSM 050 301 6800

Ekonomisti Jouko Kangasniemi
Elinkeinoelämän keskusliitto
jouko.kangasniemi@ek.fi
Puh 09 4202 2608

Kemianteollisuus ry

Eteläranta 10 PL 4, 00131 Helsinki
kemianteollisuus.fi
Twitter: @kemianteollisuus